

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 10/3061

HØRING - NOU 2010:8 MED FORSKERTRANG OG LEKELYST. SYSTEMATISK PEDAGOGISK TILBUD TIL ALLE FØRSKOLEBARN.

Saksbehandler: Vigdis Otterholm

Arkiv:

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

3/11 Utvalg for barn, unge og kultur

19.01.2011

FORSLAG TIL VEDTAK:

1 Saken oversendes Kunnskapsdepartementet som Porsgrunn kommunes` svar på høringen

Behandling/Avstemming i Utvalg for barn, unge og kultur den 19.01.2011 sak 3/11

Forslag til vedtak godkjent med innspillene som kom fra medlemmene.

VEDTAK:

1 Saken oversendes Kunnskapsdepartementet som Porsgrunn kommunes` svar på høringen

Kunnskapsdepartementet har sendt ut høringsnotat om NOU 2010:8 *Med forskertrang og lekelyst. Systematisk pedagogisk tilbud til alle førskolebarn.*

Ved kongelig resolusjon oppnevnte regjeringen 19.juni 2009 et offentlig utvalg for å vurdere et pedagogisk tilbud til alle førskolebarn.

Bakgrunn for utvalget er St.meld. nr.41 (2008-2009) *Kvalitet i barnehagen*, som ble lagt fram våren 2009.

Regjeringen er opptatt av å sikre alle barn like gode muligheter og et godt utgangspunkt for å klare seg i skolen og samfunnet ellers.

Utvalget har hatt et omfattende mandat og fremmer en rekke forslag angående innhold og organisering av et pedagogisk tilbud til barn før skolestart.

Kunnskapsdepartementet inviterer høringsinstansene til å uttale seg om alle forslagene i utredningen.

Utvalgets tilrådinger:

Utvalget ble bedt om, på bakgrunn av analyser og vurderinger, å legge fram et forslag til et pedagogisk tilbud før skolestart, hvis utvalget vurderer det som formålstjenlig. Utvalget har på bakgrunn av sine drøftinger kommet fram til et forslag som kan bidra til å sikre at alle barn får et godt utgangspunkt for videre utvikling og læring. Forslaget tar utgangspunkt i det ordinære barnehagetilbudet, og anbefalingene handler om hvordan dette kan bli mer tilgjengelig for alle førskolebarn, og hvordan man kan sikre at alle barn får et systematisk pedagogisk tilbud av høy kvalitet. Utvalget mener at det ikke er formålstjenlig å opprette et eget tilbud til barn i førskolealder utover det ordinære barnehagetilbudet.

Vi presenterer her noen av utvalgets tilrådinger som er særlig knyttet opp til utvalgets hovedoppgave og kjernen i mandatet.

Administrasjonens vurdering

Administrasjonen vil i denne høringen kommentere og vurdere enkelte av utvalgets anbefalinger i kapittel 12.

Virksomhetsledere for barnehagene i Porsgrunn har også tatt del i denne vurderingen.

Kapittel 12

- gir en nærmere beskrivelse og fullstendig oversikt over utvalgets forslag og tilrådinger.

- Utvalget anbefaler at barnehagetilbudet fortsatt skal være frivillig.
- Utvalget foreslår 20 timer gratis barnehage i uken for alle barn i alderen 3–5 år.
- Utvalget foreslår at tilbudet gis innenfor det ordinære barnehagetilbudet.
- Utvalget foreslår at det lages en overordnet plan på kommunenivå som bidrar til at foreldrene i større grad blir involvert i barnehagens virksomhet.

Administrasjonens vurderinger:

En slutter seg til et fortsatt frivillig barnehagetilbud. Et gratis 20 timers tilbud for barn i alderen 3-5 år vil være særdeles viktig for barn som trenger ekstra hjelp og støtte og at det er viktig at tiltak settes inn tidlig hvis en ønsker effekt for barns læring og utvikling. Barnehagen blir betraktet som en del av opplæringen og bør derfor være et tilbud til alle barn.

Vi forstår begrepet ”førskolebarn” som alle barn i alderen 1-5 år og ønsker at det fortsatt er et systematisk pedagogisk tilbud til alle barn i denne gruppen. Utdanningsløpet starter med 1 åringene i barnehagen og skal være et pedagogisk tilbud som ikke er begrenset til 3 – 5 åringene. Det forutsettes at gratistilbudet for barn 3-5 år må finansieres gjennom økte tilskudd til kommunene da denne ordningen vil få betydelig økte kostnader.

Barnehagens innhold og oppgaver.

Utvalget mener det er viktig å bevare det helhetlige læringssynet som dagens barnehage bygger på, men at føringene i rammeplanen ikke er tydelige nok. Den gir ingen entydige kriterier eller indikatorer på hva et godt pedagogisk tilbud skal være, og det er mye opp til den enkelte barnehage å konkretisere rammeplanens overordnede mål. Utvalget har derfor kommet med en del tilrådinger som skal bidra til at man i større grad kan sikre at alle barn får et godt systematisk pedagogisk tilbud i barnehagen.

- Utvalget foreslår at rammeplanen må bli tydeligere på kravet om progresjon i barns læring og utvikling.
- Utvalget foreslår at det i rammeplanen i tillegg til mål knyttet til fagområdene også må settes mål for barnehagens arbeid med lek, omsorg og sosial kompetanse.
- Utvalget foreslår at det i rammeplanen må stilles krav om likt fokus på formelle og uformelle lærings situasjoner i barnehagen.
- Utvalget foreslår at alle barnehager må ta i bruk en tretrinnsmodell for mer systematisk identifisering og oppfølging av barn med særlige behov.
- Utvalget foreslår at det utarbeides en veileder for barnehagene om arbeidet med barn med traumer.

Administrasjonens vurderinger:

Vi slutter oss til utvalgets vurderinger i innholdskravene i barnehagene. Læringsprosessene i barnehagen må styres og struktureres slik at en sikrer at barn får kvalitativt gode opplegg samme hvilke barnehage de går i.

Tretrinnsmodellen for systematisk identifisering og oppfølging av barn med særlige behov er en modell som er tilnærmet lik den som barnehagene i Porsgrunn allerede bruker i arbeidet med barn med særlige behov. Det er et behov for å øke kompetansen hos ansatte og utvikle felles verktøy og materiell for å kunne øke muligheten til å identifisere barn med særlige behov og sette inn tiltak for disse barna i barnehagen.

En veileder for barnehagen om enkel kartlegging av traumer hos barn som har blitt eksponert for sterke påkjenninger og som inneholder veiledning til foreldre og ansatte i barnehagene ønskes velkommen.

Betydningen av et kompetent personale.

Utvalget mener at dette er avgjørende for å kunne sikre at alle førskolebarn får et godt systematisk pedagogisk tilbud i barnehagen, og har kommet med en del tilrådinger knyttet opp til dette.

Utvalget foreslår at minst 50 prosent av de ansatte må ha førskolelærerutdanning eller annen tilsvarende utdanning.

- Utvalget tilrår innskrenkende dispensasjons muligheter.
- Utvalget foreslår lederopplæring av alle styrere i barnehagene.
- Utvalget foreslår et betydelig lønnsloft for førskolelærerne
- Utvalget foreslår at førskolelærerutdannelsen blir 4 årig.
- Utvalget anbefaler at det vurderes å innføre et minimumskrav til formelle kvalifikasjoner hos assistenter i barnehagen.
- Utvalget foreslår at det lovfestes et krav om barnehagefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen.

Administrasjonens vurderinger:

Styrking ved å øke antall førskolelærere i barnehagene vil være av stor betydning for å heve det faglige arbeidet i barnehagene. Det stilles større krav til kvaliteten i barnehagene og barnehagene har fått større andel av små barn, flere barn med minoritetspråklig bakgrunn, flere barn med behov for særlig hjelp og støtte og flere barn som lever i utsatte familiesituasjoner. Det vil også styrke det pedagogiske arbeidet at en ønsker et utdanningsprogram for assistenter.

Kvaliteten på førskoleutdanningen må forbedres. Det stilles høy krav til barnehagene i dag og utdanningen må endres og styrkes slik at de utdanner førskolelærere som har kunnskaper som kan møte dagens krav og kompetansebehov.

Porsgrunn kommune mener det vil være en styrke for barnehagens kvalitet å benytte andre yrkesgrupper i barnehagen. Variert kompetanse innenfor barnehagens fagområder og generelle oppgaver kan bidra til videre utvikling av barnehagetilbudet.

Utvalget har også kommet med en del tilrådinger som gjelder samarbeid med andre instanser, samarbeid med foreldre, samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole, styring av sektoren og kunnskap om betydningen av å gå i barnehage.

Samarbeid med andre instanser

- Utvalget tilrår at alle barnehager skal ha tilknytning til et tverrfaglig team
- Foreldreveiledning utvides og styrkes
- Det anbefales en foreldreportal på internett
- Utvalget foreslår kommunale foreldreutvalg for barnehagene
- Utvalget tilrår en egen plan for foreldresamarbeid i kommunen

Administrasjonens vurderinger:

Et tverrfaglig samarbeidsteam er en god løsning for å sikre tettere kontakt mellom fagfeltene som yter tjeneste til førskolebarn.

Vi støtter utvalgets forslag om å styrke foreldresamarbeidet i barnehagene. Det finnes gode rutiner for samarbeid i mange barnehager i Porsgrunn, men dette arbeidet kan bli bedre for å sikre at foreldreperspektivet blir ivaretatt. Barnehagene har en viktig oppgave å inkludere alle foreldre.

Økonomiske og administrative konsekvenser av utvalgets forslag

I kapittel 12 foreslår utvalget 20 timer gratis barnehage for alle barn i alderen 3–5 år, det vil si at deler av barnehagetilbudet blir gratis. Dette vil medføre betydelige økonomiske kostnader. Det er usikkert hvor stor andel av hvert årskull som ikke går i barnehage som vil ta imot tilbudet.

Forutsatt at alle barna som ikke går i barnehage i denne aldersgruppen vil ta del i dette tilbudet (det vil si om lag 6 800 barn, er kostnaden anslått til om lag 2,9 milliarder kroner, gitt at gratistilbudet gjelder hele året). Da er det inkludert skyss til og fra barnehage, kompetanseutvikling av personalet, kostnader for etablering og drift av barnehageplasser for dem som får plass i barnehage. I tillegg kommer kostnaden knyttet til at det vil bli behov for flere pedagoger for å innfri kravet om pedagogisk bemanning når de nye barna kommer inn i barnehagen. Utvalget har kommet fram til at det er behov for 425 nye pedagoger i gjennomsnitt utover de om lag 4 000 vi mangler i dag. Utvalget har anslått at dette, isolert sett, vil koste om lag 197 millioner kroner. De totale kostnadene vil dermed utgjøre om lag 3 milliarder kroner. Kostnaden vil trolig bli noe lavere fordi det vil være noen som ikke ønsker å benytte seg av et gratistilbud. Utvalget har imidlertid ingen holdepunkter for å si hvor mange dette utgjør, og har derfor ikke søkt å foreta beregninger av dette.

Administrasjonens vurderinger:

I Porsgrunn kommune har 96,3 % av alle 3-5 åringene barnehageplass pr. 15.12.2010. Kommunen har full barnehagedekning for aldersgruppen og det vil ikke være behov for å etablere nye barnehageplasser og økning av pedagoger.

Forslaget om gratis barnehageplass vil allikevel gi økonomiske konsekvenser og kreve økte bevilgninger til kommunen.

Innenfor de økonomiske rammene kommunesektoren har i dag har vi ikke muligheter til å gjennomføre et gratis tilbud til 3 – 5 åringer uten økning av tilskudd til kommunen.

Administrasjonens tilleggs vurderinger:

NOU 2010: 8 har i liten grad nevnt barns fysiske læringsmiljø. Vi anser at det fysiske miljøet er avgjørende for barns læring og utforsking. Miljøet har stor betydning for et rikt og variert læringsmiljø og for kvaliteten på det pedagogiske arbeidet i barnehagen.

Gjennom bl.a. Folkehelseprogrammet er kommunenes rolle og ansvar i forhold til å bidra til en positiv utvikling av folkehelsen styrket. Gjennom barnehagen er det viktig at barn og foreldre møter aktiviteter med fokus på helsefremmende tiltak som kan ha stor betydning både i det korte og det lange perspektivet.

Utrykte vedlegg: Utredningen finnes i sin helhet på

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/nouer/2010/nou-2010-8.html?id=616123>

Porsgrunn, den

Roy Martinsen
Konst.rådmann

Inger Lysa
kommunalsjef